

Kázání: 216. Hledá se statečná žena

Kázání

Hledá se statečná žena

Den matek

1. čtení: Skutky 1, 1 - 14

1 První knihu, Theofile, jsem napsal o všem, co Ježíš činil a učil od samého počátku
2 až do dne, kdy v Duchu svatém přikázal svým vyvoleným apoštolům, jak si mají počínat, a byl přijat k Bohu;
3 jim také po svém umučení mnoha způsoby prokázal, že žije, po čtyřicet dní se jim dával spatřit a učil je o království Božím.

4 Když s nimi byl u stolu, nařídil jim, aby neodcházeli z Jeruzaléma: „Čekejte, až se splní Otcovo zaslíbení, o němž jste ode mne slyšeli.
5 Jan křtil vodou, vy však budete pokřtěni Duchem svatým, až uplyne těchto několik dní.“

6 Ti, kteří byli s ním, se ho ptali: „Pane, už v tomto čase chceš obnovit království pro Izrael?“
7 Řekl jim: „Není vaše věc znát čas a lhůtu, kterou si Otec ponechal ve své moci;
8 ale dostanete sílu Ducha svatého, který na vás sestoupí, a budete mi svědky v Jeruzalémě a v celém Judsku, Samařsku a až na sám konec země.“

9 Po těch slovech byl před jejich zraky vzat vzhůru a oblak jim ho zastřel.

10 A když upřeně hleděli k nebi za ním, jak odchází, hle, stáli vedle nich dva muži v bílém rouchu
11 a řekli: „Muži z Galileje, co tu stojíte a hledíte k nebi? Tento Ježíš, který byl od vás vzat do nebe, znovu přijde právě tak, jak jste ho viděli odcházet.“

12 Potom se z hory, které se říká Olivová, vrátili do Jeruzaléma; není to daleko, jen asi kolik je dovoleno ujít v sobotu.

13 Když přišli do města, vystoupili do horní místnosti domu, kde pobývali. Byli to Petr, Jan, Jakub, Ondřej, Filip a Tomáš, Bartoloměj a Matouš, Jakub Alfeův, Šimon Zélóta a Juda Jakubův.
14 Ti všichni se svorně a vytrvale modlili spolu se ženami, s Marií, matkou Ježíšovou, a s jeho bratry.

2. čtení: Přísloví 31, 10 – 31

10 Ženu statečnou kdo nalezne? Je daleko cennější než perly.
11 Srdce jejího muže na ni spoléhá a nepostrádá kořist.
12 Prokazuje mu jen dobro a žádné zlo po celý svůj život.

13 Stará se o vlnu a o len, pracuje s chutí vlastníma rukama.
14 Podobna obchodním lodím zdaleka přiváží svůj chléb.
15 Ještě za noci vstává dát potravu svému domu a příkazy služkám.

16 Vyhlédne si pole a získá je, z ovoce svých rukou vysází vinici.
17 Bedra si opáše silou a posílí své paže.
18 Okusí, jak je dobré její podnikání. Její svítilna nehasne ani v noci.
19 Vztahuje ruce po přeslenu, svými prsty se chápe vřetena.

20 Dlaň má otevřenou pro utištěného a ruce vztahuje k ubožáku.
21 Nebojí se o svůj dům, když sněží, celý její dům je oblečen do dvojího šatu.
22 Zhotovuje si příkrývky. Z jemného plátna a šarlatu je její oděv.

23 Uznáván je v branách její manžel, když zasedá se staršími země.
24 Zhotovuje plátno na prodej a pásy dodává kupci.
25 Síla a důstojnost je jejím šatem, s úsměvem hledí vstříc příštím dnům.

26 Její ústa promlouvají moudře, na jazyku mívá vlídné naučení.

27 Pozorně sleduje chod svého domu a chleba lenosti její.

28 Její synové povstávají a blahořečí jí, též její manžel ji chválí:

29 „Statečně si vedly mnohé dcery, ale ty je všechny předčíš.“

30 Klamavá je líbeznost, pomíjivá krása; žena, jež se bojí Hospodina, dojde chvály.

31 Dejte jí z ovoce jejích rukou, ať ji chválí v branách její činy!

Sestry a bratři, ve čtvrtek jsme si připomněli Kristovo nanebevzetí a dneska máme Svátek matek. Vhodná příležitost, abychom obojí nějak spojili v dnešním kázání.

Jenže jak na to? Nanebevzetí nám Čechům nic neříká, neboť jsme národ celkem přízemní a například na rozdíl od sousedních Sasů tenhle svátek nedržíme a nic tudíž neslavíme.

Další potíž spočívá v tom, že kombinace nanebevzetí a Svátku matek poněkud skřípe. Všimli jste si toho? Když byl Ježíš vzat do nebe, viděli to jenom samí mužský: „Po těch slovech byl před jejich zraky vzat vzhůru a oblak jim ho zastřel. A když upřeně hleděli k nebi za ním, jak odchází, hle, stáli vedle nich dva muži v bílém rouchu a řekli: Muži z Galileje, co tu stojíte a hledíte k nebi?“

Celé to bylo mužská záležitost! Zajímavé je, že o pár veršů dál evangelista Lukáš píše, že po návratu z Olivové hory, vstoupili apoštolové do horní místnosti domu, kde v Jeruzalémě pobývali, a svorně a vytrvale se modlili spolu se ženami, i s Marií, Ježíšovou matkou.

Jak si tohle vysvětlit? Jsou v zásadě dvě možnosti: buďto Lukáš zamlčel, že ženy byly na Olivové hoře také, anebo musely opravdu zůstat doma.

Myslím, že druhá možnost je pravděpodobnější. Ženy na nanebevzetí jít nemohly, jelikož musely pro všechny připravit oběd – nikdo jiný by to za ně neudělal. Navíc ve starověku se mělo za to, že ženy se do politiky nemají plést, že se mají starat hlavně o plotnu, děti a čistou domácnost.

Nanebevzetí totiž nebylo jen tak nějaké rozloučení, byla to politika, dokonce politika celosvětová. Ježíš neodlétal do nějakého nebeského důchodu, nýbrž aby tam nahoře byl jmenován králem králů a pánem pánů, aby usedl na trůn po Boží pravici a ujal se vlády nad světem. Vlády konečně jednou provždy spravedlivé a milosrdné.

Že to bude ještě nějaký čas trvat, než svět tuhle vládu uzná, je jiná věc. Podstatné je, že odletem z Olivové hory nic nekončí, naopak vše začíná.

Škoda, že tihle mužští, co na rozlučce s Ježíšem byli, tak brzy zapomněli, jak jinak se k ženám choval jejich učitel. Holt když jednou žijete ve starověku, těžko se přeskočíte, změnit způsob myšlení trvá dlouhá staletí.

Budme rádi, že už jsme někde jinde, že už je dneska mezi muži a ženami rovnoprávnost, i když – co si budem povídat – praxe pořád ještě dost pokulhává.

Nejhorší je, když sama církev setrvává ve starověkém způsobu myšlení. Přitom by měla naopak otevírat dveře do budoucnosti, kde už není rozdíl mezi mužem a ženou, otrokem a svobodným, Židem a Řekem, jak píše apoštol Pavel.

Namísto toho nadále snáší důvody, proč nemohou být ženy kazatelkami a kněžími, proč nesmějí být

ve vedoucích funkcích, proč jim není dovoleno dělat politiku, ať už tu církevní nebo světskou.

Samozřejmě důvody jsou jaksepatří starověké. Třeba, že to tak Bůh odjakživa chce, což je samozřejmě nesmysl. Ve skutečnosti Bůh od počátku naopak mužskou ješitnou snahu ovládat druhé nabourává a odhaluje její bláhovost.

Učedníci podle svědectví evangelií trvale nechápou a selhávají, Petr Ježíše dokonce rovnou zradí. Ženy naopak tak nějak niterně vědí. Není náhodou, že se Boží Syn narodil teenagerce Marii, přitom mohl na zem jednoduše sestoupit a zplození z ženy si odpustit.

Není náhodou, že to byla neznámá žena, která na Ježíše vylila drahou mast a na rozdíl od pochybujících učedníků tím zřetelně vyjádřila přesvědčení, že jej považuje za Mesiáše. Není náhodou, že se Ježíš po zmrtvýchvstání ukázal jako první zrovna Marii Magdaléně.

O to víc nás překvapí, že jsou na rozlučce na Olivové hoře jenom chlapi. Skoro bych řekl, že jim za to Ježíš trochu vyčinił, protože tohle se nedělá. Evangelista Lukáš o tom ale pomlčel, není divu, byl to chlap.

Problém je, že vlastně celou Bibli napsali chlapi. Jako křesťané samozřejmě věříme, že k nám skrze biblické příběhy, prorocké výroky, dopisy, poezii nebo přísloví mluví sám Bůh, ale to neznamena, že napřímo. Boží sdělení do slov balili konkrétní muži, v určité době, která se dost zásadně lišila od naší současnosti.

Boží sdělení balili do materiálu, který měli k dispozici. Představte si, sestry a bratři, nádherné šperky se vzácnými drahokamy zabalené do mastného papíru včerejších novin. Tak asi tak je to s Bibli.

Zvěst o lásce, milosrdenství a pokoji zabalená do papíru, na němž jsou patrné stopy starověkých zvyklostí, mužských předsudků a povýšenosti. Naštěstí evangelium dokáže děravý obal prosvítit, a pokud máme dobré oči, rozdíl mezi vzácným obsahem a podružným obalem jistě rozpoznáme.

Rozpoznáme to i v případě dnešního druhého čtení, které bylo z knihy Přísloví. „Ženu statečnou kdo nalezne?“ ptá se autor. A je to otázka doslova za všechny peníze, protože na jejím zodpovězení záleží budoucnost nejednoho muže.

Musím hned na začátku zmínit, že celá kniha přísloví je napsaná z mužského pohledu. Jedná se tak trochu o příručku pro chlapy, která by mohla mít podtitul „aneb jak si nezkazit život“.

V jednotlivých verších této knihy se muži dozvědí, že uměřenost a rozumnost, upřímnost a soucit, pracovitost a věrnost jsou ty správné vlastnosti, které pro život potřebují. Zahálčivost, nevěrnost a podlehnutí vášním naopak životu neprospívají.

Nicméně, co si budeme povídat, nejdůležitější je, jakou ženu si mladý muž na cestu životem vybere jako souputnici. Coby třešničku na dortu celé knihy Přísloví autor na závěr proto předkládá jakýsi prototyp ideální ženy.

Jedná se o báseň, v níž každý verš začíná postupně jednotlivými písmeny hebrejské abecedy. Autor si dal skutečně záležet. Zajímavé je, že začíná otázkou „Ženu statečnou kdo nalezne?“ Jako by si nebyl úplně jistý, jestli taková ideální žena vůbec existuje. Jako by hned na začátku přiznával, že toho chce moc, že nikdo, ani ženy ani muži dokonalí nejsou.

No, jen se pojďme, sestry a bratři, podívat, jak si takovou ideální ženu básník představuje. Předně musí být statečná, protože toho, co musí zastávat, zvládat a stíhat, je neurekom (jak říkají Slováci).

To máte starost o vlnu a len, chození na nákupy, brzké vstávání a příprava jídla pro rodinu, péče o zahradu a pole, podnikání (není zřejmé, zda se jedná o eseróčko nebo živnost), zhotovování šatstva a kompletní péče o oděv členů rodiny, angažovanost v charitě, vlídná výchova dětí, vedení domácnosti... A při tom všem zaměstnaní a shonu ideální žena vyzařuje sílu a důstojnost, navrch pak je s ní zábava a legrace.

„Statečně si vedly mnohé dcery, ale ty je všechny předčíš,“ jásá v závěru autor básničky na adresu své představy dokonalé ženy. Pozoruhodné je, že se v ní vlastně prakticky nic nedozvíme o jejím muži. Kromě toho, že mu tahle ideální žena prokazuje jen dobro a žádné zlo, a také že je díky své ženě uznáván, když zasedá v městské radě.

„Její synové povstávají a blahorečí ji, též její manžel jí chválí,“ čteme na závěr. Bodejt by chlapi neblahorečili a nechválili, když za ně všechno udělá, peníze vydělá a ještě je na ně milá! A přitom nemá žádné ambice dělat politiku, nechce zasedat v městské radě, nehraje si na důležitou, není ješitná a s muži nesoupeří.

No prostě ideální žena! Takovéhle ženské by všichni muži, ať už manželé, politici a církevní hodnostáři, měli nejraději. Jenže takhle to nechodí. Proto má také básnička o ideální ženě na začátku otazník. Dá se vůbec nalézt?

Nedá, samozřejmě, že nedá. Naštěstí. A i kdyby, vůbec by to nám chlapům neprospělo. S dokonalou ženou by akorát vynikla naše vlastní nedokonalost, všechny dobré vlastnosti, ke kterým jsme v knize Přísloví nabádáni, bychom docela určitě prošťustrovali.

Lepší bude, když si pěkně přiznáme, muži i ženy, že dokonalí zdaleka nejsme. Stále máme na čem pracovat, stále je co zlepšovat.

Jedno je však jisté: máme vás, vy naše mámy, manželky a babičky, opravdu rádi. Bez vás, bez vaší laskavé korekce našich chlapáckých výstřelků a umanutostí, bychom byli ztraceni. To vy z nás děláte lidi vnímavější, laskavější a pokojnější. Děkujeme vám. Potřebujeme vás.

PeČ

SPCH 12. 5. 2024 (Den matek)

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté - Síť víry](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj Baptisté - Síť víry](#)